

DPrC-IV-070-3/14 / 13

Pan Piotr Zientarski
Przewodniczący
Komisji Ustawodawczej
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 stycznia 2014 r., przy którym przesłano, z prośbą o zaopiniowanie, projekt ustawy o zmianie ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury oraz niektórych innych ustaw (druk senacki nr 535), uprzejmie przedstawiam następującą opinię.

Przygotowany przez Komisję Ustawodawczą Senatu Rzeczypospolitej Polskiej projekt nowelizacji ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury (Dz. U. z 2012. poz. 1230, z późn. zm.) w sposób całościowy i wyczerpujący usuwa dysfunkcjonalności obecnej regulacji.

W zakresie rozwiązań ustrojowych i organizacyjnych projektodawca w sposób właściwy dostosowuje dotychczasowe regulacje ustawowe do regulacji zawartych w ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2011 r., nr 270 poz. 1599, z późn. zm.), zwiększając wpływ Prokuratora Generalnego na obsadę personalną organów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury oraz na kierunki działalności tej jednostki w zakresie kształcenia wstępnego i ustawicznego. Projektowane przepisy zmieniające umocowują ustawowo zastępców dyrektora Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury, co rozwiązuje szereg problemów związanych z reprezentacją tego podmiotu. Projekt wprowadza też postulowaną przez Krajową Szkołę możliwość prowadzenia działalności gospodarczej (jako działalności ubocznej), wyodrębnionej organizacyjnie i finansowo od działalności szkoleniowej i analityczno-badawczej.

Projektowane rozwiązania dotyczące kształcenia ustawicznego zwiększają możliwość rozszerzenia oferty szkoleń realizowanych przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury o szkolenia zlecone przez Ministra Sprawiedliwości, Prokuratora Generalnego oraz prezesów sądów apelacyjnych, co zapewni możliwość elastycznego dostosowywania oferty szkoleniowej do aktualnych potrzeb szkoleniowych sądów powszechnych i jednostek organizacyjnych prokuratury. W sposób uzasadniony zwiększają wpływ podmiotów zewnętrznych na kształt harmonogramu działalności szkoleniowej.

Na aprobatę zasługuje propozycja nowego ukształtowania modelu kształcenia wstępnego, obejmującego aplikację sędziowską i prokuratorską, które będą odbywane zarówno w siedzibie Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury w Krakowie (szkolenia teoretyczne), jak i w sądach i prokuraturach stanowiących miejsce pracy aplikantów oraz miejsce odbywania przez nich praktyk zawodowych. Rozwiązania przyjęte w projekcie w pełniejszy sposób zrealizują cel kształcenia aplikacyjnego, jakim jest rzetelne i możliwie szerokie przygotowanie aplikantów do pracy zawodowej. Stwarzają też szerszą możliwość weryfikacji predyspozycji aplikantów do zajmowania w przyszłości stanowisk sędziowskich i prokuratorskich. Za prawidłowe należy uznać w szczególności rozwiązanie przewidujące utworzenie w sądach powszechnych i prokuraturze etatów aplikanckich, finansowanych ze środków, które obecnie są przeznaczane na stypendia aplikantów Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury. Pozytywnie należy też ocenić rozwiązanie zakładające zatrudnianie aplikantów na stanowiskach aplikanckich w sądach i prokuraturach na podstawie mianowania oraz zastąpienie stypendium otrzymywanego przez aplikantów wynagrodzeniem za pracę.

Projekt w zakresie kształcenia wstępnego usuwa szereg dysfunkcyjnych rozwiązań zawartych w obowiązującej regulacji. Likwiduje staż na stanowisku referendarza sądowego, który w obliczu trudnej sytuacji finansowej budżetu państwa nie może być realizowany z uwagi na brak możliwości corocznego wygenerowania dostatecznej liczby wolnych etatów referendarskich bez negatywnego wpływu na sprawność postępowania sądowego. Projekt nowelizacji w sposób trafny odpowiada na postulat wysuwany m.in. przez Krajową Radę Sądownictwa akcentujący potrzebę

likwidacji aplikacji ogólnej w obecnym kształcie i przejęcie programu tej aplikacji w niezbędnym zakresie do programu aplikacji specjalistycznych.

Pozytywnie też należy ocenić nowe regulacje dotyczące postępowania związanego z naborem na aplikacje prowadzone przez Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury, usuwające niejasności interpretacyjne powstałe na tle stosowania dotychczasowych przepisów, upraszczające i przyspieszające postępowanie związane z naborem. Projektowane zmiany wpłyną na zwiększenie efektywności postępowań administracyjnych, w toku których wydawane są decyzje w przedmiocie przyjęcia na daną aplikację.

Należy podkreślić, iż projektowana zmiana statusu aplikanta oraz związana z nią likwidacja stypendium i zastąpienie go wynagrodzeniem za pracę nie powinna spowodować skutków finansowych dla budżetu państwa.

Wysokość dotacji określanej corocznie w ustawie budżetowej dla Krajowej Szkoły przeznaczanej m.in. na wypłatę stypendiów dla aplikantów i wynagrodzenia patronów, powinna być od 2015 roku odpowiednio zmniejszana, a wydatki w części 15 *Sądy powszechne* i 88 *Powszechne jednostki organizacyjne prokuratury* powinny być odpowiednio zwiększane. Z uwagi na brak możliwości zmniejszenia dotacji w trakcie roku budżetowego bez zmiany ustawy budżetowej, stosowne przeniesienie wydatków na finansowanie wynagrodzeń dla aplikantów i ich patronów będzie musiało nastąpić na etapie opracowywania projektu ustawy budżetowej na rok, w którym zapisy projektowanej ustawy wchodziłyby w życie. Przenoszenie odpowiednich wydatków z dotacji dla Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury do sądów powszechnych i prokuratur następowałoby każdego roku, począwszy od roku 2015 i trwałoby do roku 2018, czyli do pełnego przejęcia aplikacji przez jednostki sądownictwa powszechnego i powszechne jednostki organizacyjne prokuratury.

Również wprowadzenie do ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych instytucji starszego asystenta sędziego nie będzie się wiązało ze skutkami finansowymi dla budżetu państwa w części 15 *Sądy powszechne*.

Podsumowując uznać należy, że dokonanie proponowanych w projekcie zmian jest celowe i znajduje uzasadnienie w trafnej diagnozie skutków obowiązywania ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury

(Dz. U. z 2012. poz. 1230, z późn. zm.) w dotychczasowym jej brzmieniu. Wejście w życie projektowanej regulacji nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa w częściach: 15 *Sądy powszechne* oraz 37 *Sprawiedliwość*.

z upoważnienia
MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Michał Królikowski
PODSEKRETARZ STANU